

Warszawa, dnia 11 maja 2011 r.

RPO-6703894-VII-720.8.4/11/KM

Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji
z wizytacji
w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym
w Kamionku Wielkim
(wyciąg)

1. Wprowadzenie

Działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, w dniach 5 – 6 kwietnia 2011 r., do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kamionku Wielkim (zwanego dalej: Ośrodkiem, placówką lub MOW), udali się przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji.

Wykonując zadania Krajowego Mechanizmu Prewencji, przedstawiciele Rzecznika sprawdzili na miejscu sposób traktowania przebywających w nim wychowanków, dokonując oceny pod względem ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, nieludzkim lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Przeprowadzone czynności polegały na:

- wysłuchaniu informacji o funkcjonowaniu Ośrodka oraz jego podstawowych problemach, przedstawionych przez Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego oraz Zastępcę Dyrektora ds. dydaktycznych,
- oglądzie wszystkich pomieszczeń Ośrodka, w tym sprawdzeniu stanu wyposażenia pokoi dla wychowanków,
- przeprowadzeniu rozmów w cztery osoby z 12 losowo wybranymi wychowankami Ośrodka,
- analizie dzienników zajęć wychowawczych oraz sprawozdania z kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego dla Miasta i Powiatu Elbląg, przeprowadzonej w dniu 21 września 2010 r.

Pracownicy Krajowego Mechanizmu Prewencji poinformowali kierownictwo Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego o ustaleniach dokonanych w ramach powyższych czynności, a także wysłuchali ich uwag i wyjaśnień.

Po zakończeniu wizytacji analizie poddano Statut Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kamionku Wielkim, Zasady funkcjonowania grup wychowawczych, System indywidualnej oceny wychowanków, Program profilaktyki dla wychowanków MOW, Strategię działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz systemu interwencji wobec dzieci i młodzieży w sytuacjach zagrożeń, Sprawozdanie z pełnienia funkcji Dyrektora MOW od dnia 1 września 2007 r. do dnia 11 marca 2010 r., Sprawozdanie z pracy Zespołu pedagogiczno – psychologicznego MOW za I semestr roku szkolnego 2010/2011 oraz protokół z kontroli MOW przeprowadzonej w dniu 7 maja 2010 r. przez sędziego rodzinnego.

2. Charakterystyka Ośrodka

Wizytowany przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Ośrodek jest funkcjonującą całodobowo placówką resocjalizacyjno - wychowawczą, przeznaczoną dla chłopców w wieku od 12 do 18 lat, w normie intelektualnej, ale wymagających kształcenia specjalnego z uwagi na przejawiane cechy niedostosowania społecznego. Jeżeli nieletni ukończy 18 lat przed zakończeniem roku szkolnego, sąd rodzinny może przedłużyć pobyt w MOW do czasu ukończenia szkoły.

Celem Ośrodka jest stworzenie przebywającym w nim chłopcom właściwych dla prawidłowego rozwoju warunków wychowawczych, edukacyjnych, zdrowotnych i materialnych oraz umożliwienie im prawidłowego rozwoju i resocjalizacji. Placówka jest czynna cały rok, co oznacza, że funkcjonuje ona jako jednostka nieferyjna, bez przerw wakacyjnych i świątecznych.

Pojemność MOW wynosi 96 miejsc. W dniu 5 kwietnia 2011 r. w placówce ewidencyjnie obecnych było 80 chłopców, 8 wychowanków uciekło, a 1 nie powrócił z przepustki.

Organem prowadzącym Ośrodek jest Starosta Powiatu Elbląskiego, zaś nadzór pedagogiczny nad działalnością placówki sprawuje Warmińsko – Mazurski Kurator Oświaty w Olsztynie.

W skład Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego wchodzi: Szkoła Podstawowa Specjalna, Gimnazjum Specjalne oraz siedem grup wychowawczych (internat). Grupy wychowawcze zapewniają wychowankom opiekę w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych oraz w czasie godzin nocnych. Każda z nich liczy do 12 osób i opiekuje się nią 3 wychowawców.

W Ośrodku zatrudnionych jest 60 osób, z czego 46 to pracownicy pedagogiczni.

W MOW funkcjonuje Samorząd Uczniowski, który może przedstawiać dyrektorowi oraz radzie pedagogicznej wnioski i opinie we wszystkich sprawach Ośrodka, a w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw wychowanków. Umożliwia to kształtowanie wśród podopiecznych poczucia samorządności i odpowiedzialności.

3. Warunki bytowe

Baza ośrodka składa się z pięciu pawilonów, w których znajdują się grupy wychowawcze, szkoła, kuchnia ze stołówką, aula, administracja i hostel.

Każda z grup posiada wydzieloną część pawilonu, w której znajdują się pokoje sypialne, sanitariaty, świetlica, aneks kuchenny i pokój wychowawcy. Stan techniczny pomieszczeń jest zróżnicowany, jednak wszystkie zostały wyposażone w sprzęt o jednakowym standardzie. Każdy z wychowanków posiada wystarczającą ilość miejsca, gwarantującą prawo do prywatności. Jest to istotne dla dobrego samopoczucia chłopców i poszanowania ich indywidualności. Sypialnie wyposażone są w odpowiednią do liczby zakwaterowanych osób liczbę łóżek i szafek na rzeczy osobiste, a ponadto w półki, stoliki i krzesła. Ich stan nie budzi zastrzeżeń. Ściany udekorowano z myślą o przebywających w nich nieletnich – ciepła kolorystyka stwarza przyjemną atmosferę.

W każdej z grup wydzielony został sanitariat, wyposażony w prysznice, umywalki oraz toalety. Nie wszystkie kabiny prysznicowe wyposażone zostały w

zasłony zapewniające wychowankom poczucie intymności podczas kąpieli. Z informacji udzielonej w tym zakresie przez Dyrektora MOW wynika, że w związku z niszczeniem zasłonek prysznicowych przez wychowanków, są one dostępne u wychowawców na żądanie chłopców. Ponadto, wątpliwości wizytujących budzi sposób w jaki zorganizowany została toaleta grupy II. Kabiny zostały oddzielone od siebie niskim murkiem i nie posiadają drzwi. W opinii KMP korzystanie z tego rodzaju toalety narusza prawo wychowanka do intymności, poprzez niezapewnienie właściwych warunków do załatwiania potrzeb fizjologicznych.

Każda z grup posiada własną, udekorowaną według swoich potrzeb świetlicę, w których znajduje się telewizor, DVD, kino domowe, radio, stół, krzesła, wersalki.

Wydzielony w każdej grupie aneks kuchenny wyposażony jest w odpowiedni sprzęt AGD, m.in.: lodówkę, kuchenkę mikrofalową, toster, zmywarę oraz pralkę.

Rzeczy osobiste chłopców przechowywane są w wydzielonym magazynie depozytowym.

Kuchnia przygotowuje cztery posiłki dziennie. W dni szkolne chłopcy zapewnione mają śniadanie, drugie śniadanie, dwudaniowy obiad, kolację, zaś w weekend zamiast drugiego śniadania – podwieczorek. Wychowankowie spożywają posiłki w stołówce, która jest przestronna i czysta, z wystarczającą liczbą stolików i krzeseł.

Pomieszczenia kuchni wyposażone są w niezbędny sprzęt do przechowania, przygotowania i podawania odpowiednich posiłków. Wszystkie spełniają normy HACCP, ich stan jest bardzo dobry.

Ponadto, na terenie Ośrodka wydzielono kompleks dla usamodzielniających się chłopców. W jego skład wchodzi 4 dwuosobowe sypialnie, aneks kuchenny ze świetlicą oraz sanitariaty. Ich stan jest bardzo dobry. W dniu wizytacji żaden z wychowanków nie był objęty programem usamodzielnienia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny dla Miasta i Powiatu Elbląg po przeprowadzeniu kontroli sanitarnej w dniu 21 września 2009 r. nie wydał zaleceń pokontrolnych dotyczących placówki.

Uwagi zgłoszone przez 8 rozmówców podczas rozmów indywidualnych dotyczyły braku drugiego śniadania oraz zbyt małych porcji otrzymywanych posiłków. Ponadto, wychowankowie II grupy wskazywali na złe warunki w sanitariacie oraz brak ciepłej wody po godz. 18⁰⁰.

4. Stan przestrzegania praw

4.1. Oddziaływania wychowawcze i terapeutyczne

W Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Kamionku Wielkim funkcjonuje 7 grup wychowawczych. Zasadą jest, że nieletni zostają przydzieleni do grup według klasy, do której będą uczęszczać. Jednakże, z uwagi na przebieg resocjalizacji, istnieje możliwość umieszczenia wychowanka w innej grupie mieszkalnej. Z nowo przyjętym wychowankiem rozmowę przeprowadza Dyrektor placówki lub jej Zastępca, pedagog, psycholog oraz socjoterapeuta. Przyjęcia dokonuje się w oparciu o obowiązującą w placówce dokumentację.

Opieka nad chłopcami sprawowana jest całodobowo. Podczas zajęć szkolnych wychowankami opiekują się nauczyciele, podczas pobytu w internacie – wychowawcy. W porze dziennej opiekę nad każdą z grup sprawuje 1 wychowawca. Dyżur nocny zaś sprawowany jest przez dwóch wychowawców oraz przez pracownika niepedagogicznego.

Psycholog oraz pedagog prowadzą zarówno zajęcia grupowe, jak i indywidualne. Te ostatnie organizowane są w miarę potrzeb zgłaszanych w tej mierze przez wychowanka. Ponadto, chłopcy uczestniczą w warsztatach i treningach w przedmiocie rozwiązywania konfliktów, komunikacji, profilaktyki uzależnień oraz zajęciach socjoterapeutycznych.

W Ośrodku działa Zespół Wychowawczy do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków powoływany przez Dyrektora Ośrodka. W skład Zespołu, oprócz Dyrektora MOW, wchodzi: wychowawca grupy odpowiedzialny za realizację Indywidualnego Programu Resocjalizacji (dalej: IPR), pedagog, psycholog oraz, w zależności od potrzeb, inni specjaliści. Do jego zadań należy: diagnozowanie problemów wychowanka, ustalenie wraz z wychowankiem

indywidualnego programu pracy resocjalizacyjnej, analizowanie stosowanych metod pracy, ocenianie efektów pracy wychowanka oraz prognozowanie oczekiwanych efektów działań resocjalizacyjnych. Zespół kwartalnie dokonuje aktualizacji IPR wychowanków.

Głównym celem obowiązującego w Ośrodku programu profilaktycznego jest rozwijanie podstawowych umiejętności osobistych oraz społecznych, profilaktyka uzależnień oraz promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Ośrodek realizuje programy ekologiczne, sportowe, teatralne, turystyczne i międzynarodowe, w tym współpracuje z Ośrodkiem z terenu Niemiec i Obwodu Kaliningradzkiego. Ponadto, wychowankom umożliwiono rozwijanie swoich zainteresowań w licznych kołach m. in.: informatycznym, teatralnym, muzycznym, rowerowym, tańca „break Dance”, strzeleckim, żeglarskim, łowieckim, survivalowym, klubie Smakosza. Wychowawcy organizują podopiecznym wycieczki, rajdy i obozy. Chłopcy, w ramach rozwoju pomocy lokalnej, opiekują się Pomnikiem Pamięci Narodowej.

W placówce istnieje punktowy system oceniania wychowanków. Raz w miesiącu Zespół Wychowawczy wystawia chłopcom stopień z zachowania stanowiący wypadkową oceny ze szkoły i internatu. Nieletni podlegają ocenie od początku swojego pobytu w Ośrodku i korzystają z przywilejów przypisanych osiągniętemu stopniowi.

4.2. Prawo do nauki

Szkoła zapewnia możliwość nauki na dwóch poziomach edukacyjnych: podstawowym i gimnazjalnym. W związku z tym, iż w obecnym roku szkolnym w placówce nie przebywają chłopcy, którzy uczęszczaliby do szkoły podstawowej, nauka w niej została zawieszona. Do pomieszczeń szkolnych zalicza się: klasy dydaktyczne, salę komputerową z 10 stanowiskami komputerowymi, bibliotekę, siłownię, salę gimnastyczną.

Biblioteka posiada ok. 10 tys. woluminów oraz gazety takie jak: Łowiec Polski, Żagle, Oliwia, Twój Styl. Ponadto, w kompleksie bibliotecznym, zorganizowano multimedialną czytelnię.

W terenie placówki wydzielone zostały pomieszczenia warsztatowe, w których chłopcy przyuczani są do zawodu ślusarza – spawacza i murarza - malarza.

Praca nauczycieli została wysoko oceniona przez wychowanków, z którymi rozmawiano.

4.3. Opieka medyczna

Opiekę medyczną wychowankom Ośrodka zapewnia pielęgniarka pracująca w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Tolkmicku, która przychodzi do placówki co najmniej raz w miesiącu. Ponadto, w zależności od potrzeby wzywany jest lekarz rodzinny lub pogotowie ratunkowe. Opieka dentystyczna sprawowana jest przez lekarza stomatologa w Elblągu, w ramach NFZ.

W dniu wizytacji 3 wychowanków przyjmowało leki psychotropowe. Wszystkie leki podawane są wychowankom zgodnie z obowiązującą w Ośrodku Procedurą Podawania Leków, na podstawie decyzji lekarza lub pielęgniarki. Za podanie nieletniemu leku odpowiedzialny jest pracownik socjalny wraz z wychowawcą grupy.

Przy przyjęciu do Ośrodka każdy z rodziców lub opiekunów prawnych wyraża zgodę na udzielenie dziecku pomocy przedmedycznej, medycznej oraz na hospitalizację.

W dniu wizytacji dwóch chłopców z powodu choroby nie uczestniczyło w zajęciach szkolnych. W tym czasie przebywali oni w grupach wychowawczych, a opiekę nad nimi sprawował pracownik socjalny.

Chłopcy, z którymi rozmawiano, ocenili pracę personelu medycznego jako dobrą.

4.4. Prawo do wykonywania praktyk religijnych

Nieletni stwierdzili, że podczas pobytu w placówce nie ma możliwości uczestniczenia we mszy świętej. Według informacji uzyskanej od Dyrektora wyjścia do kościoła organizowane są cotygodniowo przez wychowawcę, po wcześniejszym zgłoszeniu się chętnych chłopców, zaś raz w miesiącu msza święta odbywa się na terenie Ośrodka. Jednakże, w związku z przedstawionymi wizytującym zarzutami, kierownictwo placówki zobowiązało się wyjaśnić tę kwestię.

4.5. Prawo do informacji

Organizację i funkcjonowanie placówki określa Statut Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kamionku Wielkim. Zawiera on usystematyzowany katalog nagród i kar stosowanych w Ośrodku oraz procedurę odwołania się od tych ostatnich.

Na znajdujących się na korytarzach Ośrodka tablicach nie umieszczono informacji na temat instytucji, do których nieletni mogą się zwrócić w razie potrzeby. Mimo, że wychowankowie mają możliwość porozmawiać o swoich problemach, czy sytuacjach konfliktowych, na zebraniach społeczności bądź bezpośrednio z wychowawcą, wiedza na temat istniejącej alternatywy i możliwości zwrócenia się z problemem do instytucji zewnętrznej, jest niezwykle istotne. Nieletni powinni być o tym informowani i mieć stały dostęp do adresów Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka i sędziego rodzinnego.

Większość chłopców, z którymi rozmawiano, nie znało swoich praw i obowiązków, nie wiedzieli też do kogo mogą odwołać się w przypadku niesłusznego ukarania. Zgodnie z Zaleceniami CM/Rec(2008)11 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie europejskich reguł dla młodocianych przestępców objętych sankcjami lub środkami alternatywnymi: *„Młodociani mają być informowani, w sposób dla nich zrozumiały i zrozumiałym językiem, o sposobie wykonywania sankcji lub środków jakie na nich nałożono oraz o ich prawach i obowiązkach związanych z wykonywaniem sankcji lub*

środków” (Reguła 33.1.). Z informacji udzielonych przez Panią Dyrektora wynika, że każdy z chłopców informowany jest o przysługujących mu prawach i obowiązkach przy przyjęciu do Ośrodka. Jednakże, w opinii Krajowego Mechanizmu Prewencji moment umieszczenia nieletniego w placówce wiąże się często z przeżywaniem przez nich silnego stresu, co może negatywnie wpływać na percepcję, skupienie i ocenę sytuacji. Zatem wskazane jest zorganizowanie pogadanki o przysługujących nieletnim prawach i sposobie ich egzekwowania.

4.6. Ochrona więzi rodzinnych

Zasady odwiedzin wychowanków nie zostały uregulowane ani w Statucie, ani w żadnym z przedstawionych wizytującym dokumencie. Jedyne w Statucie wymieniono prawo do utrzymywania kontaktów z bliskimi osobami, za zgodą wychowawcy grupy i w miejscu i na zasadach określonych przez dyrektora ośrodka.

Według informacji uzyskanej od Dyrektora, spotkania z odwiedzającymi odbywają się na terenie całego Ośrodka. Ponadto, odwiedzający mają możliwość przenocowania na terenie MOW, w pomieszczeniach dla usamodzielniających się wychowanków oraz w hostelu.

Ponadto, w ramach podtrzymywania kontaktu z chłopcami, członkowie rodziny mogą dzwonić do nich codziennie, po godz. 15:00, zaś rozmowy wychodzące realizowane są w przypadku takiej konieczności.

Wychowankowie, z którymi rozmawiano potwierdzili uzyskane od kierownictwa informacje w przedmiocie kontaktów telefonicznych oraz odwiedzin.

4.7. Prawo do rekreacji i wypoczynku

Placówka dysponuje dobrymi warunkami do uprawiania sportów grupowych. Do dyspozycji chłopców pozostaje sala gimnastyczna, siłownia, planowana jest budowa boiska „Orlik”. Ponadto, nieletni mają możliwość udziału w wielu kołach zainteresowań. Według uzyskanych informacji, wychowankowie bardzo angażują się w ich działalność.

Kierownictwo placówki organizuje swoim podopiecznym zajęcia kulturalno – oświatowe, zarówno na terenie obiektu, jak i poza nim. Organizowane są wyjścia do kina, wycieczki krajoznawcze, konkursy oraz występy, wyjazdy na zimowiska, kolonie oraz zielone szkoły.

W zakresie spędzania czasu na świeżym powietrzu wychowankowie, z którymi rozmawiano twierdzili, iż codziennie korzystają z tej możliwości.

4.8. Ochrona przed patologią

Jak wynika ze Statutu MOW, nieletniemu w trakcie pobytu w placówce zapewnia się bezpieczeństwo, ochronę przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej. Z informacji przekazanych przez Dyrektora Ośrodka wynika, że istnieją w nim przejawy tzw. drugiego życia. Jednak zachowania te spotykają się z natychmiastową reakcją ze strony wychowawców.

Wszyscy chłopcy, z którymi rozmawiano przyznali, że czują się bezpiecznie w placówce i nie spotkały ich żadne przykrości ze strony kolegów. Jednakże jeden z nich wskazał, iż w placówce istnieje grupa wychowanków, wobec której inni chłopcy stosują presję. Ponadto, chłopcy stwierdzili, że mają wśród pracowników placówki osoby, do których mają zaufanie i mogą się zwrócić do nich w każdej sprawie, bez obaw.

W placówce prowadzony jest rejestr wypadków nadzwyczajnych. Jego analiza wskazuje, że najczęstszym wydarzeniem tego typu jest ucieczka z terenu Ośrodka. Z informacji udzielonej przez Panią Dyrektora, w 2010 r. i w 2011 r. nie istniała też potrzeba stosowania wobec wychowanków środków przymusu bezpośredniego.

4.9. Ochrona przed poniżającym traktowaniem i karaniem

Katalog kar i nagród obowiązujących w Ośrodku zawarty został w Statucie Ośrodka. Należy podkreślić, iż zgodnie z **Regułami Narodów Zjednoczonych Dotyczącymi Ochrony Nieletnich Pozbawionych Wolności (Rezolucja**

Zgromadzenia Ogólnego 45/113), przepisy wydawane przez właściwą władzę administracyjną z uwzględnieniem podstawowych cech, potrzeb i praw nieletniego, powinny określać:

- 5.(a) zachowania stanowiące przekroczenia dyscyplinarne;
- 6.(b) rodzaj i czas trwania wymierzonych kar dyscyplinarnych;
- 7.(c) władzę właściwą do wymierzania kar;
- 8.(d) władzę właściwą do rozpoznania odwołań (Zasada 68).

W §42 Statutu zawarto m.in. środki dyscyplinarne takie jak: *zawieszenie prawa do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i do reprezentowania ośrodka na zewnątrz*, lecz nie został określony czas ich trwania. Ponadto, wymieniono karę w postaci „*przeniesienia do innej placówki*”, która zgodnie z **Zaleceniami Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie europejskich reguł dla młodocianych przestępców objętych sankcjami lub środkami alternatywnymi** nie powinna być stosowana (Zalecenie 97: *Młodociani nie mogą być przenoszani w ramach środka dyscyplinarnego*).

Ośrodek nie ma opracowanych procedur w przypadku konieczności zastosowania przymusu bezpośredniego. W opinii Krajowego Mechanizmu Prewencji istnienie przejrzystych zasad stosowania wobec wychowanków środków przymusu bezpośredniego jest jedną z gwarancji ochrony przed złym traktowaniem nieletnich.

Wszyscy wychowankowie, z którymi rozmawiano skarżyło się na praktykę stosowania odpowiedzialności zbiorowej zarówno w przypadku, gdy nieznanym jest sprawca przewinienia, jak i wtedy, gdy sprawca jest znany. W opinii wizytujących stosowanie formy odpowiedzialności zbiorowej jest niedopuszczalne i sprzeczne z regułą 95.2 *Zaleceń Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie europejskich reguł dla młodocianych przestępców objętych sankcjami lub środkami alternatywnymi*. Ponadto, część chłopców stwierdziło, iż w placówce stosowana jest pozaregulaminowa kara w postaci pracy na rzecz Ośrodka. W opinii przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji taka kara jest niedopuszczalna, gdyż może prowadzić w praktyce do pejoratywnego postrzegania

przez wychowankę pracy, a to zaś - skutecznie zniechęcić do poszukiwania w przyszłości zatrudnienia.

Większość nieletnich oceniła traktowanie przez wychowawców jako dobre. Jednakże 1 rozmówca wskazał na stosowanie przez 2 wychowawców przemocy fizycznej oraz zaś 2 na ich prowokujące zachowania. W opinii wizytujących, pracownicy tego typu placówek powinni umiejętnie postępować z wychowankami, aby nie wywoływać ostrych konfliktów i nie powielać złych wzorców ze środowiska, w jakim się wychowali.

5. Rekomendacje

Czynności przeprowadzone w trakcie wizytacji Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kamionku Wielkim przez pracowników Krajowego Mechanizmu Prewencji, pozwalają na stwierdzenie, iż założone cele wychowawcze Ośrodka są realizowane z zaangażowaniem oraz na właściwym poziomie. Potwierdzili to również wychowankowie w swoich wypowiedziach w trakcie przeprowadzonych rozmów. Generalnie traktowani są oni z poszanowaniem godności ludzkiej i z troską o kontakty z rodziną.

Na podstawie art. 19 Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, Krajowy Mechanizm Prewencji rekomenduje:

1. wyeliminowanie agresywnych reakcji i postaw personelu wobec wychowanków, wskazanych w punkcie 4.9. Informacji;
2. wyeliminowanie przypadków stosowania odpowiedzialności zbiorowej wychowanków;
3. wyeliminowanie przypadków stosowania kary w postaci pracy na rzecz Ośrodka oraz przeniesienia do innej placówki;
4. określenie czasu trwania wymierzanych kar dyscyplinarnych;
5. umożliwienie wychowankom uczestniczenia we mszy świętej;
6. monitorowanie zjawiska podkultury wśród wychowanków;
7. stworzenie procedury stosowania środków przymusu bezpośredniego;
8. stworzenie zasad odwiedzin wychowanków;

9. zapewnienie wychowankom grupy II intymnych warunków do załatwiania potrzeb fizjologicznych;
10. zorganizowanie cyklicznych spotkań na temat przysługujących nieletnim prawach i sposobie ich egzekwowania;
11. wywieszenie w miejscu dostępnym dla wszystkich wychowanków adresów instytucji, które zajmują się ochroną przestrzegania praw człowieka oraz do których nieletni mogą się zwrócić w razie potrzeby;
12. wydłużenie czasu dostępu wychowanków do ciepłej wody;
13. rozważenie możliwości zwiększenia porcji otrzymywanych posiłków lub dokładek.